

KEGYELEM

Rekviem egy maroknyi bolondért

*Ifj. Endrey Árpád, „Muki”,
általános iskolai tanuló emlékének*

DRAMATIS PERSONAE:

*hernyótalpas
a Hang
első halott
második halott
davajgitár
a fiú
a leány
útszéli fa*

HERNYÓTALPAS:

*csusszanjanak és nyikorogjanak
és szusszanjanak és csikorogjanak
és csakazértis mennydörögjenek
a dicsőséges nagy
elefánt tetűk*

*a ropogó köhögő bedűlt
házak megett
lángoljanak fel a betűk*

*a bennégettekben
aszalódjanak rögökké
a lázongó nedűk*

akik itt azt hitték szabadok lesznek
 aszalódjanak szénkavicsokká
 ereikben az akaratos nedvek
 zabálják meg pórusaikat
 a börtönpenész meg a rozsdá meg a redvek
 itt mi vagyunk
 itt csak mi vagyunk
 ittcsakmivagyunkmertcsakmilehetünk
 a csusszanvanyikorgó és szusszanócsikorgó
 utolsó ítélet
 a rögeszméitektől
 örökre felszabadító
 dicsőséges baráti

elefánt tetvek

A HANG:

Fájdalomtól lomtárivá üresedett,
 hangmúzeumivá porosodott
 meddőn kongó jajjal tudatlak szerettem,
 hogy a *kegyelem* elfogyott.
 Zátony előtt hőköl-vergődik a vízben
 a második Tízezer Éves Terv ---
 hangyaraj iszkol: a teknő alján évezredes a repedés
 s én a maradék kegyelemből is kifogyva,
 tépetten gunnyasztok a trónszerű sziklaszirten,
 míg lábaim alatt csonttépő sós-zöld cápahalállal
 zeng a Vízöntő.

ELSŐ HALOTT:

Pedig egy kicsit már látlak ---
 nem tudtam, hogy gyűrűző narancssárga körökből
 van a te széked

és hogy dünnyögni is tudsz,
 amikor szomorú vagy. Harminchat
 sípja van a te dünnyögésednek
 és mindegyik szólam egy-egy
 ismeretlen világnyelv.
 Miért is sikoltoz mindegyik apró láng a közelemben,
 hogy „...irgalom...!” meg „...kegyelem...!!!” ...?
 Narancsszínű köreidből
 csak lassúdan gomolyognak a nyelvek
 s a nagyobb körök körülfolyják
 és elnyelik a kisebb köröket ---
 egymást faló narancs-lángú körök
 szűnhetetlen csatája vagy, egyszerre
 vég nélkül táguló,
 és önégetőn összeszűkülő.

MÁSODIK HALOTT:

kedves nővér kérem
 miért van olyan hideg
 össze kell nagyon húznom magamat
 pedig én anélkül is mindig a sor végére kerültem tornából
 szíves lenni
 nővér kérem
 tessék
 a jobb
 igen a jobb
 oldalamra tessék fordítani nővér kérem
 nem beszéltem félre csak a hátamon fekvé
 már nem tudtam
 már nem jött ki
 a hang
 a torkomon

de api soha
 egyetlen szavamat sem hitte még házitanítót is
 fogadott mellém akinek megengedte hogy elverje a lábam
 ha nem figyelek
 ellenséggel
 ellenséggel
 ellenséggel
 te Muki
 ebből két havi zsebpénz-elvonás lesz mozinak Sashegynek
 befellegzett
 baaaaaaalsors
 jaj most oda kéne nagyon
 bújni anyúhoz
 akit
 réééégen tééép
 jaj fázom rémesen és
 nem tudok innen elszabadulni ez rosszabb az api
 hozz *reá*
 hozz reá
 hozz reá
 szobafogságánál is jaj miért fogtok
 olyan rettenetesen eresztek el nem látjátok
 még mindig azt hiszitek hogy én mindenhez
 túl kicsi vagyok...?!

DAVAJGITÁR:

hetvenkettő
 hetvenkettő
 koppan körkörös
 pléh-pofa-bendő
 rézfog acsarog
 hetvenkettő
 hetvenkettő

----- --

fennakadnak a szemek
 mészgödör ásít
 kikötözött gyerekek
 (lesz okulás itt!)
 mészkőfehér minden arc
 halántékok égnek

hetvenkettőt mennydörög
 szégyene az égnek
 hetvenkettő
 hetvenkettő
 fennakadó szemekről
 leesik a kendő

A FIÚ:

Búcsúzni jöttem, nézd, nincs más megoldás.
 Fű itt már nem nő. Másnak sem, nekem sem.

– Mert nem bírnád az útát...

– Kuss!

– Nem értesz?!

Miért estél *pont most* teherbe? – Állati.

Még jó, hogy van kürett. Nem, ne vádaskodj,

behoztalak a hátamon. A ruszkik

háromszor igazoltattak az úton.

A műtét alatt bögttem a folyosón,

izzadtam, haraptam a kezemet

és arra gondoltam, ha fiú lenne

kire hasonlítana, rád, vagy rám?

Ne bögj, az Isten áldja meg a fejed...!

Hát megöltük – és kész.

Nem ez az első.

Veszélytelen, tiszta, ingyen csinálják.

Még azt is mondhatnám, mázlija volt.

Így nem kell neki melósnak születni
és főleg itt.

Szülessen jobb helyen
...legközelebb.

– Na, Isten áldjon, én leléptem.
Igen, a Keletiről, reggel hatkor.

ELSŐ HALOTT:

Nem értem, nem értem hiába
végképp nem értem
a trösztöket,

a konzorciumokat,
a magyarokat,
a Bolsevik Pártot,
és a ...Kegyelmet.

Csak az egymásba olvadó
narancsszínű lángok muzsikáját értem;
ez az otthonom, ide tartozom
ősidőktől fogva.

Pár hunyorgató, szűkös, de jóleső napra
simogató vizenyős testek
meghitt szorítása fogott körül
és kopoltyúm kezdett lenni,
mint az őshalaknak és nedveket
szívtam magamba lassú,
hatalmas dagadozással.
Hirtelen nagy hideg acélszekercék
hasítottak le a meleg Óceán testéről
és én szállni kezdtem vissza a fénybe
az egymásba olvadó narancsszínű lángok
örök forgásába ahol most
közrefognak a többi szikrázó lángok
ismeretlen és érthetetlen szavakat sisteregnek

lent van

a múúúúltat

és akkora mint egy gyufásdoboz

a múúúltat

s s s s s

jö...

ÚTSZÉLI FA:

Ezt láttuk mind, sebzett útszéli fák:

a megittasodott hancúrozásban

új tudományotok, a *meghalástan*

kevély kivételét úgy méri ránk

élőkre, hogy a szenvedélyes játék

(játék-tudatra robbanó palack,

melyben tízmillió szellem a rab)

felhördülő történelemnek lássék.

Ágaimon új holtak lelkei lobognak

cókmókjukkal ügető boldogtalanoknak – – –

fának jó sírva hajbókolnia

ha árka szélin egy kivérző ország

futói már a végső titkot osztják:

tett + ismeret = *thanatológia*.

A HANG:

– Szeretteim...

Végképp nem értitek...?

Magatoknak kell végre megbocsájtani!

1966

Los Angeles

(Makkai Ádám: *Jupiter szeme. Összegyűjtött és válogatott versek. 1952–1990.* Budapest, Héttorony Könyvkiadó, 1991.)